

ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ ΤΥΠΟΥ
Αθήνα, 15 Μαΐου 2019

Σύμπραξη Εφορείας Αρχαιοτήτων Κυκλάδων με τον Οργανισμό NEON

Έκθεση σύγχρονης τέχνης *'The Palace at 4 a.m.'* στο Αρχαιολογικό Μουσείο Μυκόνου 18 Μαΐου – 31 Οκτωβρίου 2019 Επιμέλεια Έκθεσης: Ελίνα Κουντούρη & Iwona Blazwick, OBE

Με την ομαδική έκθεση σύγχρονης τέχνης *The Palace at 4 a.m.*, ο Οργανισμός NEON και η Εφορεία Αρχαιοτήτων Κυκλάδων συνεχίζουν τη συνεργασία τους για το καλοκαίρι 2019. Η έκθεση πραγματοποιείται στο Αρχαιολογικό Μουσείο της Μυκόνου από τις 17 Μαΐου έως τις 31 Οκτωβρίου 2019.

Η έκθεση εμπνέεται από τη συλλογή του Μουσείου και δανείζεται τον τίτλο της από το έργο ενός από τους μεγαλύτερους καλλιτέχνες της εποχής μας, του Alberto Giacometti, *The Palace at 4 a.m.* Η επιμέλεια είναι της Ελίνας Κουντούρη, Διευθύντριας του NEON και της Iwona Blazwick, OBE, Διευθύντριας της Whitechapel Gallery του Λονδίνου.

Ο Alberto Giacometti δημιούργησε το *The Palace at 4 a.m.* (1932), μια μικρή γλυπτική σύνθεση από ξύλο, ως μια σουρεαλιστική συνάντηση, ένα μυστηριώδες θέατρο που περιλαμβάνει τη δραματική συνάντηση ανάμεσα σε μια γυναίκα, ένα πουλί και μια σπονδυλική στήλη. Πάνω από αυτούς τους πρωταγωνιστές δεσπόζει μία τοτεμική οντότητα. Η σκηνή είναι ένα ανάκτορο πριν το ξημέρωμα, μια ώρα ονείρων, φαντασμάτων και μυστικών αναθέσεων.

Αυτή την αλλόκοτη σκηνή του αριστουργήματος του Giacometti αξιοποιεί η έκθεση για να επικαλεστεί τα πνεύματα, τις τελετές και τους μύθους που στοιχειώνουν τους αρχαιολογικούς χώρους, όπως η Δήλος. Τα αγάλματά της, τα αρχιτεκτονικά της θραύσματα, τα αγγεία και οι επιτύμβιες στήλες της που έχουν συλλεχθεί εδώ, χαρακτηρίζουν μια κοσμοπολίτικη κοινότητα που εξαφανίστηκε πριν από δύο χιλιετίες.

Όπως ακριβώς η Δήλος ένωσε κάποτε ανθρώπους από όλο το εύρος του αρχαίου κόσμου, η έκθεση *The Palace at 4 a.m.* περιλαμβάνει **έναν παγκόσμιο κατάλογο 13 καλλιτεχνών**. Παρουσιάζονται συνολικά **32 έργα, εκ των οποίων τα δύο αποτελούν νέες αναθέσεις του NEON** ειδικά για την έκθεση.

Η αφήγηση ρέει ανάμεσα στους χώρους, επιδιώκοντας να αναδείξει τα κοινά στοιχεία που εκτείνονται σε διαφορετικές χιλιετίες, πολιτισμούς και ηπείρους.

Σαν μια θεατρική αυλαία, η μνημειώδης διακοσμητική κουρτίνα του **Duro Olowo** (νέα ανάθεση από τον NEON για την έκθεση) συνδυάζει πολυποίκιλτα υφάσματα από το βόρειο και το νότιο ημισφαίριο και λειτουργεί ως προλόγιο της έκθεσης. Μια εγκατάσταση από τεχνουργήματα, που παραπέμπουν τόσο στον πλατωνικό όσο και στον σαρκικό έρωτα, δημιούργησε η **Χάρις Επαμεινώνδα**. Η **Simone Fattal** παρουσιάζει τα κεραμικά της, που παραπέμπουν σε χαϊκού και φέρνουν στο νου ερείπια της κλασικής εποχής και μορφές τεράτων, ενώ η **Ρένα Παπασπύρου** μετασχηματίζει με μαγικό τρόπο σύγχρονα απορρίμματα σε αρχαιολογικά θραύσματα. Ο **Ian Law** επεμβαίνει στις προθήκες με τα καθαγιασμένα τεχνουργήματα, με αναθηματικές φιγούρες οι οποίες ενσωματώνουν την τέφρα των νεκρών.

Στην κεντρική αίθουσα, η **Paloma Varga Weisz** ρίπτει μια όμορφα σμιλεμένη στοχαστική θηλυκή φιγούρα από τον ουρανό· αιωρείται κρεμάμενη από μια κουρτίνα που ανακαλεί το μπαρόκ. Κάτω από αυτήν βρίσκονται δυο δυναμικά, εκφραστικά κεραμικά που φέρνουν στο νου τη σύνδεση τοπίου και ενδιαίτηματος, έργα της διάσημης ζωγράφου **Lynda Benglis**. Το έργο του **Giacometti** ζωντανεύει στην ταινία της **Daria Martin** *In the Palace*, όπου η δημιουργός αναδομεί το μικροσκοπικό γλυπτό ως ένα σκηνικό σε φυσικό μέγεθος για μια ομάδα performer που επιτελούν στάσεις και χειρονομίες της avant garde. Ένας σπειροειδής χάρτης από θραύσματα της **Στεφανίας Στρούζα** (νέα ανάθεση από τον NEON για την έκθεση) παραπέμπει στις περιπλανήσεις της Λητούς -της ερωμένης του Δία- στα νησιά του Αιγαίου, συνθέτοντας ένα βωμό αφιερωμένο στις θηλυκές θεότητες.

Σε μια άλλη πτέρυγα του μουσείου, τα επιβλητικά πορσελάνινα αγγεία του **Barthélémy Toguo** επενδύονται με λεπτές στρώσεις για να παρουσιάσουν τη θανατηφόρο εικονογραφία του ιού στην αφρικανική κοινωνία. Απέναντί τους κρέμονται αυτοπροσωπογραφίες της **Zohra Opoku** τυπωμένες σε υφάσματα από την Γκάνα, με τη εικόνα της να μεταμορφώνεται από στοιχεία της χλωρίδας που την περιβάλλει. Εκεί όπου το μουσείο γίνεται ο τόπος απόσυρσης για τα αγγεία της αρχαιότητας, ο **Petrit Halilaj** δίνει ξανά ζωή σε θραύσματα κεραμικών και τα μεταμορφώνει σε πουλιά για τα οποία έχει κατασκευάσει δυο φωλιές. Σε ένα άλλο σημείο έχει εγκαταστήσει τον πιο θανάσιμο εχθρό των συντηρητών μουσείων – έναν τεράστιο σκώρο που κρέμεται από το ταβάνι του μουσείου, μια μεταφορά για αυτούς που αποκαλύπτουν τον εαυτό τους μόνο υπό την προστασία της νύχτας.

Στον κήπο του μουσείου, η **Μαρία Λοϊζίδου** έχει κρεμάσει ένα τεράστιο τομάρι υφασμένο στο χέρι από ένα πλέγμα από ανοξείδωτο ατσάλι, κατάλοιπο ενός όντος που είτε έχει κυνηγηθεί και γδαρθεί, ή έχει αποβάλλει το δέρμα του για να μπορέσει να ξαναζήσει.

Τα έργα συνυπάρχουν με τη μόνιμη αρχαιολογική συλλογή του Μουσείου και κάποια πρόσθετα τεχνουργήματα που έχουν επιλεγεί προσεκτικά από τους αρχαιολόγους της Εφορείας Αρχαιοτήτων Κυκλάδων. Μεταξύ αυτών και τρία αγγεία από τον Βόθρο της Καθάρσεως που μετά την ολοκλήρωση της συντήρησής τους επανατοποθετούνται στην έκθεση, αποκτώντας νέο περιεχόμενο με τη νέα μουσειογραφική προσέγγιση.

Όπως εξηγεί η **Ελίνα Κουντούρη**, Διευθύντρια του NEON και συν-επιμελήτρια της έκθεσης, *«Η σύμμιξη των αρχαίων και των σύγχρονων εκθεμάτων επιδεικνύει πώς η ανθρώπινη ανάγκη για την επιβολή τάξης σε ένα φαινομενικά άτακτο σύμπαν παρήγαγε αρχαία μυθολογικά πλάσματα και συντηρεί τις ανιμιστικές πεποιθήσεις που κυριαρχούν ακόμα και σήμερα σε τόσο μεγάλο μέρος της Αφρικής, της Νοτιοανατολικής Ασίας και της Κεντρικής και Νότιας Αμερικής. Η συνύπαρξη μας θυμίζει τα κοινά τρωτά μας σημεία – πώς στιγματίζουμε και αποτυπώνουμε αυτό που φοβόμαστε και ταυτόχρονα προσδοκούμε»*.

Σύμφωνα με τη **Iwona Blazwick**, OBE, Διευθύντρια της Whitechapel Gallery και συν-επιμελήτρια της έκθεσης *«Η αντιπαραβολή των τεχνουργημάτων της αρχαιότητας με τα έργα της τέχνης του σήμερα αποκαλύπτει κοινές ευαισθησίες, φόβους και επιθυμίες. Καθώς η τεχνολογία επεκτείνει την εικονική προσέγγιση γύρω από όλο τον κόσμο, είναι μέσα από αυτά τα καθημερινά αντικείμενα που είμαστε σε θέση να υπερβούμε τον χρόνο. Παρέχουν τον από δεσμό που συνδέει τις ζωές μας με αυτές των αρχαίων προγόνων μας και, με τη σειρά τους, είναι τα μνημεία που αφήνουμε στις μελλοντικές γενιές»*.

«Το Αρχαιολογικό Μουσείο Μυκόνου ενσωματώνει πρόσκαιρα τη σύγχρονη τέχνη για να επαναπροσδιορίσει, εν τέλει, την κρισιμότητα της μνημειακής κληρονομιάς ως συστατικού στοιχείου και ως πυλώνα της κυκλαδικής κοινωνίας. Το παρελθόν υποδέχεται φιλόξενα στο σπίτι του το παρόν και το μουσείο, από περιχαρακωμένος πόλος μνήμης, μεταμορφώνεται σε δημιουργικό εργαστήριο πολιτισμικών συναντήσεων», σημειώνει ο **Δημήτρης Αθανασούλης**, διευθυντής της Εφορείας Αρχαιοτήτων Κυκλάδων.

Η έκθεση *The Palace at 4 a.m.* πραγματοποιείται παράλληλα με την έκθεση *SIGHT* του βρετανού καλλιτέχνη Antony Gormley, στον αρχαιολογικό χώρο και το Μουσείο της Δήλου. Οι δύο εκθέσεις παρουσιάζονται σε συνεργασία με την Εφορεία Αρχαιοτήτων Κυκλάδων, σε ανάθεση και διοργάνωση από τον NEON.

Οι δύο φορείς ξεκίνησαν τη συνεργασία τους πέρσι, με την επιτυχημένη έκθεση σύγχρονης τέχνης *Constellations in the dirt | Αστερισμοί στο χώμα* που πραγματοποιήθηκε το καλοκαίρι 2018 στο Κουφονήσι, ως πρόλογος της δημιουργίας της Αρχαιολογικής Συλλογής Κουφονησίου από την Εφορεία Αρχαιοτήτων Κυκλάδων.

Οι δύο εκθέσεις αποτελούν παράδειγμα ενός μοντέλου συνεργασίας μεταξύ δημόσιου και ιδιωτικού φορέα και πραγματοποιούνται με αφορμή τη συμπλήρωση πέντε χρόνων δραστηριότητας του Οργανισμού NEON στη δημόσια σφαίρα και τον σύγχρονο πολιτισμό. Ο NEON συμπράττει με θεσμικούς φορείς πολιτισμού και ενεργοποιεί ιστορικούς τόπους σε δράσεις που συνδέουν δημιουργικά το αρχαιολογικό παρελθόν με τον σύγχρονο πολιτισμό. Μέσω της συνεργασίας με τον NEON, η Εφορεία Αρχαιοτήτων Κυκλάδων πραγματοποιεί ένα άνοιγμα προς τη σύγχρονη τέχνη, υπογραμμίζοντας τη διαχρονικότητα της δημιουργίας και την ανάγκη για συνομιλία του “καθιερωμένου” παρελθόντος με τη σύγχρονη καλλιτεχνική έκφραση.

Έκθεση ‘The Palace at 4 a.m.’

Διάρκεια: 17 Μαΐου – 31 Οκτωβρίου 2019

Εγκαίνια: 17 Μαΐου 2019

Ώρες λειτουργίας:

Αρχαιολογικό Μουσείο Μυκόνου, Χώρα, Μύκονος

Δευτ-Τετ-Κυρ: 09.00-16.00

Πεμ-Παρ-Σαβ.: 09.00-21.00

Τρι: Κλειστά

Πληροφορίες neon.org.gr

ΒΙΟΓΡΑΦΙΚΑ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΩΝ

Lynda Benglis. Γεννημένη το 1941 στο Λέικ Τσαρλς της Λουιζιάνα, η Lynda Benglis έχει έδρα τη Νέα Υόρκη, ενώ ζει ανάμεσα στην Αμερική, την Ελλάδα και την Ινδία. Είναι γνωστή για τους «διεργασιακούς» αφηρημένους της πίνακες και τα κεραμικά της έργα, ενώ εκθέτει τα έργα της από τη δεκαετία του 1970.

Χάρης Επαμεινώνδα. Γεννήθηκε το 1980 στη Λευκωσία, ζει και εργάζεται στο Βερολίνο και την Κύπρο. Δημιουργεί γλυπτικές εγκαταστάσεις, φωτογραφίες και φιλμ, ενώ συμμετέχει σε εκθέσεις από τη δεκαετία του 2000.

Simone Fattal. Γεννημένη το 1942 στη Δαμασκό, Συρία, η Simone Fattal ζει και εργάζεται στο Παρίσι. Αφού ξεκίνησε την καριέρα της ως εικαστική καλλιτέχνης, ποιήτρια και κινηματογραφίστρια, είναι πλέον γνωστή για τα κεραμικά της έργα. Συμμετέχει σε εκθέσεις από τη δεκαετία του 1970.

Petrit Halilaj. Γεννήθηκε το 1986 στο Κόστερτς του Κοσόβου και σήμερα ζει και εργάζεται μεταξύ Γερμανίας, Κοσόβου και Ιταλίας. Συμμετέχει σε εκθέσεις με γλυπτά και έργα από χαρτί ως εγκαταστάσεις από τη δεκαετία του 2010.

Ian Law. Γεννημένος το 1984 στο Ηνωμένο Βασίλειο, ο Ian Law ζει και εργάζεται στο Λονδίνο. Δημιουργεί κεραμικά γλυπτά και συμμετέχει σε εκθέσεις από το 2010.

Μαρία Λοϊζίδου. Γεννήθηκε το 1958 στην Κύπρο και ζει και εργάζεται στη Λευκωσία. Δημιουργεί γλυπτά και εγκαταστάσεις στον δημόσιο χώρο, ενώ συμμετέχει σε εκθέσεις από τη δεκαετία του 1980.

Daria Martin. Γεννημένη το 1973 στο Σαν Φρανσίσκο, η Daria Martin ζει και εργάζεται στο Λονδίνο. Είναι γνωστή για τις βραβευμένες ταινίες της, τις οποίες παρουσιάζει από τη δεκαετία του 2000.

Duro Olowu. Γεννημένος το 1965 στο Λάγος, Νιγηρία, ο Duro Olowu ζει και εργάζεται στο Λονδίνο. Είναι γνωστός σχεδιαστής μόδας και επιμελητής, ενώ παρουσιάζει τις συλλογές του με ενδύματα και επιμελείται καλλιτεχνικά projects από τη δεκαετία του 2000.

Zohra Opoku. Γεννήθηκε στη Γερμανία το 1976 και σήμερα ζει και εργάζεται στην Άκρα της Γκάνα. Η πρακτική της επικεντρώνεται γύρω από τη φωτογραφία και τα υφάσματα, ενώ συμμετέχει σε εκθέσεις από το 2010.

Ρένα Παπασπύρου. Γεννημένη το 1938 στην Αθήνα, η Ρένα Παπασπύρου είναι γνωστή για τα εννοιολογικά της έργα από καθημερινά αντικείμενα, ενώ συμμετέχει σε εκθέσεις από τη δεκαετία του 1980.

Στεφανία Στρούζα. Γεννημένη το 1980 στην Ελλάδα, οι γλυπτικές εγκαταστάσεις της Στεφανίας Στρούζα είναι αποτέλεσμα έρευνας και εννοιολογικής προσέγγισης. Συμμετέχει σε εκθέσεις από τη δεκαετία του 2010.

Barthélémy Toguo. Γεννημένος το 1967 στο Μπαλμάγιο του Καμερούν, ο Barthélémy Toguo σήμερα ζει και εργάζεται στο Παρίσι και το Καμερούν, όπου ίδρυσε το Bandjoun Station. Η πρακτική του επικεντρώνεται σε δράσεις και γλυπτά, ενώ συμμετέχει σε εκθέσεις από τη δεκαετία του 1990.

Paloma Varga Weisz. Γεννήθηκε το 1966 στο Μανχάιμ στη Γερμανία, και ζει και εργάζεται στο Ντίσελντορφ. Είναι γνωστή για τα γλυπτά της από ξύλο, πηλό και μέταλλο, ενώ συμμετέχει σε εκθέσεις από τη δεκαετία του 2000.

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΣΥΝΤΑΚΤΕΣ

Η **Εφορεία Αρχαιοτήτων Κυκλάδων**, Υπηρεσία του Υπουργείου Πολιτισμού και Αθλητισμού, έχει στην ευθύνη της την μνημειακή κληρονομιά που έχει αποκαλυφθεί ή διασώζεται στο νησιωτικό σύμπλεγμα των Κυκλάδων. Αυτές οι μαρτυρίες της ανθρώπινης παρουσίας και δημιουργίας χρονολογούνται από τους απώτατους προϊστορικούς χρόνους έως και τη σύσταση του νέου ελληνικού κράτους, το 1830. Το ευρύτατο χρονολογικό πλαίσιο συμπεριλαμβάνει πλήθος διαφορετικών εκφράσεων της κυκλαδίτικης κληρονομιάς: αρχαιολογικοί χώροι, μνημεία, κάστρα, παραδοσιακοί οικισμοί και φυσικά πλήθος ευρημάτων και κειμηλίων, που επιλεκτικά παρουσιάζονται στους μουσειακούς χώρους και τις συλλογές της Εφορείας.

Τα τελευταία χρόνια, η Εφορεία Αρχαιοτήτων Κυκλάδων έχει ενεργοποιήσει ένα σύνθετο σχέδιο δράσης για τη διαχείριση του εκτενούς πολιτιστικού κεφαλαίου που επιτηρεί. Η προστασία και ενδεδειγμένη τεκμηρίωση των αρχαιολογικών, αρχιτεκτονικών και ιστορικών δεδομένων των μνημείων αποτελεί την πρώτη, θεμελιώδη ενέργεια αυτού του σχεδιασμού. Επιπλέον, έχοντας καταφέρει να προσελκύσει σημαντικές χορηγίες αλλά και να εξασφαλίσει πιστώσεις από ανταγωνιστικά ευρωπαϊκά προγράμματα, η Εφορεία εργάζεται δυναμικά προς τη συντήρηση, αναστήλωση και ανάδειξη σημαντικών αρχαιολογικών χώρων και μνημείων. Ο τρίτος σημαντικός πόλος δράσης της Εφορείας Αρχαιοτήτων Κυκλάδων σχετίζεται με την επικοινωνία, την ώσμωση με την τοπική κοινωνία, την ενεργή παρουσία στο παγκόσμιο επιστημονικό και μουσειακό γίγνεσθαι και την ενσωμάτωση νέων εκφραστικών τρόπων. Σε αυτό το πλαίσιο, η Εφορεία πραγματοποιεί ένα ουσιαστικό άνοιγμα προς τη σύγχρονη τέχνη για να υπογραμμίσει τόσο την ανανεωτική δύναμη της φόρμας και της διαχρονικής δημιουργίας όσο και την ανάγκη για τη συνομιλία του “καθιερωμένου” παρελθόντος με τη σύγχρονη καλλιτεχνική έκφραση.

Ο **Πολιτιστικός και Αναπτυξιακός Οργανισμός κοινής ωφέλειας NEON** ιδρύθηκε το 2013 από το συλλέκτη και επιχειρηματία Δημήτρη Δασκαλόπουλο. Ο NEON φιλοδοξεί να φέρει το σύγχρονο πολιτισμό κοντά στο σύγχρονο πολίτη, αναδεικνύοντας τη δυνατότητα της καλλιτεχνικής δημιουργίας να αφυπνίσει, να συγκινήσει, να παρακινήσει. Συγχρόνως, επιδιώκει να συμβάλει στην ευρύτερη προσπάθεια αναβάθμισης της πόλης και της καθημερινότητας του πολίτη. Να συμβάλει στην αποκατάσταση της σχέσης του πολίτη με τη λειτουργία και τα δρώμενα της πόλης του.

Ο NEON δεν περιορίζεται σε ένα μόνον χώρο. Έδρα του είναι ολόκληρη η πόλη, το ευρύτερο αστικό περιβάλλον. Είναι ένας ζωντανός και ενεργός συνομιλητής με την κοινωνία, τους θεσμούς και το κοινό.

Ο NEON υλοποιεί τους στόχους του μέσα από εκθέσεις, εκπαιδευτικά προγράμματα, εκδηλώσεις και συζητήσεις, προγράμματα χορηγιών και υποτροφιών και τη δημιουργία ενός δικτύου διεθνών συνεργασιών και ανταλλαγών. Ο NEON συμπράττει με θεσμικούς φορείς πολιτισμού και ενισχύει τη δραστηριότητα δημοσίων και ιδιωτικών φορέων με σκοπό τη διάδοση της σύγχρονης τέχνης. Ο NEON επιδιώκει να αναδείξει τον πολιτισμό ως βασικό μοχλό προόδου και ανάπτυξης.

Reliant Communications
Έφη Λαζαρίδου
T: 210 6839839, 6932 296850
E: elazaridou@reliant.gr